

CIDDC

RAPORT ANUAL
— 2018 —

CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE PRIVIND DREPTURILE COPILULUI (CIDDC) este o organizație nonguvernamentală ce activează în Republica Moldova de peste 20 de ani. Informăm și instruim ADULȚII să înțeleagă ce nevoi are copilul și ce responsabilități au ei în legătură cu realizarea acestora în familie, la școală sau în alt mediu. Susținem COPILII să-și facă vocea auzită și să influențeze deciziile autorităților. Oferim suport AUTORITĂȚILOR să consulte opinia copilului și să ia decizii în interesul lui.

VIZIUNE

O societate în care fiecare copil este respectat și tratat ca ființă umană cu drepturi depline.

MISIUNE

Contribuim la crearea unui mediu favorabil pentru realizarea drepturilor copilului, dezvoltarea capacităților deținătorilor de obligații (responsabilii de bunăstarea copiilor) și împuternicirea titularilor de drepturi să le ceară.

Monitorizăm permanent eforturile statului de a-și îndeplini obligațiile asumate conform Convenției ONU privind Drepturile Copilului (CDC).

INTERVENȚIILE CIDDC se bazează pe CDC și se axează pe următoarele 4 domenii:

CIDDC contribuie la realizarea drepturilor copilului, în special, prin:

- Fortificarea sistemelor, structurilor și mecanismelor pentru a transpune drepturile în realitate;

- Consolidarea capacităților titularilor de drepturi de a-și cere drepturile și a titularilor de obligații de a-și îndeplini responsabilitățile;

- Integrarea aplicării principiilor generale ale CDC.

PROGRAME:

PARTICIPAREA COPILULUI

PROTECȚIA COPILULUI

TOTALUL BENEFICIARILOR DIRECTI:

2895
PROFESIONIȘTI

158
PĂRINȚI

1792
COPII

GRUPURI DE LUCRU: În 2018, membrii echipei CIDDC au făcut parte din 2 grupuri de lucru permanente și 4 grupuri de lucru ad-hoc.

2 Grupuri de lucru permanente:

Comisia municipală pentru protecția copilului aflat în dificultate, Chișinău;

Consiliul Consultativ pentru Adopții.

4 Grupuri de lucru ad-hoc:

Grupul de lucru intersectorial privind elaborarea Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei intersectoriale de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022;

Grupul de lucru privind elaborarea unui instrument uniformizat de monitorizare a implementării mecanismului intersectorial de identificare, evaluare, referire, asistență și monitorizare a copiilor victime și potențiale victime a violenței, neglijării, exploatării și traficului;

Grupul multisectorial de lucru privind studiul „Sănătatea Mea”;

Grupul de lucru privind reconceptualizarea curriculumului la disciplina Educație pentru societate;

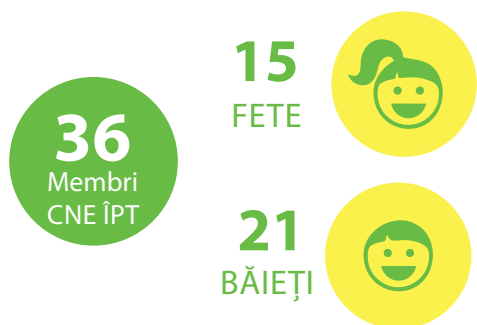
În 2018, CIDDC a oferit asistență tehnică **Ministerului Educației, Culturii și Cercetării (MECC)** în elaborarea următoarelor documente relevante pentru realizarea drepturilor copilului la participare și la protecție față de orice fel de violență:

- ✓ Reperle metodologice pentru membrii grupurilor de experți care elaborează probele de evaluare pentru treapta gimnazială și liceală;
- ✓ Scrisoarea/circulara pentru instituțiile de învățământ profesional tehnic (ÎPT) privind respectarea dreptului la opinie a copilului conform recomandărilor Comitetului pentru Drepturile Copilului;
- ✓ Scrisoarea/circulara pentru autoritățile locale privind asigurarea dreptului la protecție a copilului față de violență în instituția de învățământ;
- ✓ Circulara privind uniforma școlară în instituțiile de învățământ general;
- ✓ Instrucțiunea privind teme pentru acasă;
- ✓ Circulara/feedback-ul către instituțiile din învățământul profesional tehnic privind rezultatele atelierelor Consiliului Național al Elevilor din ÎPT;
- ✓ Chestionarul pentru părinți de evaluare a climatului psihosocial din grădinițe;
- ✓ Circulara privind munca copilului în timpul orelor de clasă;
- ✓ Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ profesional tehnic;
- ✓ Curriculumul la disciplinele Educație pentru societate și Dezvoltare personală;
- ✓ Metodologia de evaluare prin descriptori la disciplina Educație pentru societate.

PARTICIPAREA COPILULUI

În 2018, CIDDC a susținut copiii/tinerii să participe în cadrul următoarelor mecanisme de participare:

1 Consiliul Național al Elevilor din Învățământul Profesional Tehnic (CNE ÎPT) 2017-2018.

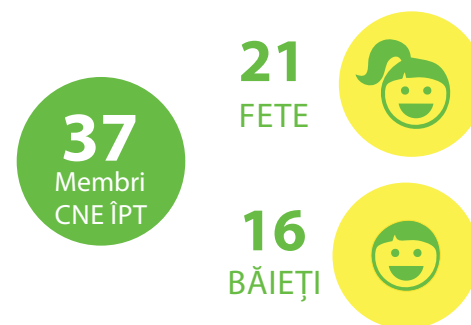

În 2018, CNE ÎPT s-a întrunit în **3 ateliere** de consultare cu reprezentanți ai MECC

Subiectele abordate:

- utilizarea tehnologiilor de informații și comunicare (TIC) în școli;
- metode de disciplinare folosite de cadrele didactice;
- participarea copiilor la luarea deciziilor.

2 Consiliul Național al Elevilor din Învățământul Profesional Tehnic (CNE ÎPT) 2018-2019.

CNE ÎPT 2018-2019 s-a întrunit în **2 ateliere** de consultare cu autoritățile, în principal MECC.

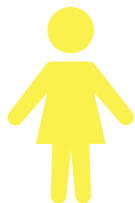
Subiectele abordate:

- condițiile fizice din școli;
- violența în instituțiile de învățământ și cămine.

Noul regulament de funcționare a ÎPT a fost consultat cu membrii CNE ÎPT.

3 Turnamentul republican în domeniul monitorizării drepturilor omului/copilului:

73
FETE

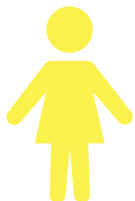
102
COPII

29
BĂIEȚI

4 Turnamentele raionale în domeniul monitorizării drepturilor omului/copilului:

17
FETE

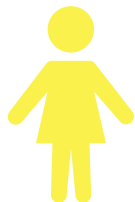

**Anenii
Noi**
20
COPII

3
BĂIEȚI

25
FETE

**Ștefan
Vodă**
54
COPII

17
BĂIEȚI

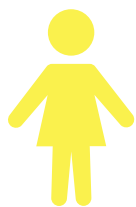
5 Membrii Grupului de Reflecție 2 (RG2), grupul de copii ce administrează Platforma Copiilor (www.monitor.drepturilecopilului.md; www.facebook.com/platformacopiilor) au luat parte la masa rotundă cu autoritățile (reprezentanți ai MECC, ai Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, ai Inspectoratului Național Școlar, ai Oficiului Avocatului Poporului etc.), societatea civilă și mass-media privind condițiile sanitare în școli.

În afară de membrii RG2, alți 175 de copii din Republica Moldova au contribuit la acest proces, prin participarea la un sondaj online și trimiterea fotografiilor din grupurile sanitare din școlile lor. Rezultatele sondajului au fost colectate într-un raport pe care s-au bazat discuțiile din cadrul mesei rotunde. Fotografiile trimise au fost expuse în sala în care a avut loc masa rotundă.

SONDAJ ONLINE: Grupurile sanitare din școli

Au participat **175** copii din Moldova

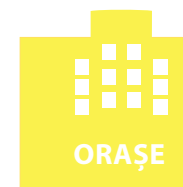
137
FETE

38
BĂIEȚI

73 COPII
din sate

102 COPII
din orașe

Galerie Foto: Grupuri sanitare din școli

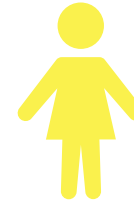

6 Un alt raport pregătit de membrii RG 2 a fost în legătură cu situația copiilor apărători ai drepturilor omului din Moldova. Acest raport conține provocările, dar și soluțiile identificate de copii pentru a fi încurajați și susținuți când acționează în calitate de apărători ai drepturilor omului. Recomandări specifice au fost adresate autorităților publice, instituțiilor de învățământ și părinților. Doi reprezentanți ai RG2 i-au transmis și au discutat raportul cu dl Michel Forst, Raportorul Special al ONU pentru situația apărătorilor drepturilor omului, în cadrul vizitei sale în Moldova din 25-29 iunie 2018. **Raportul copiilor din Moldova** a contribuit la elaborarea unui **raport global al copiilor**, prezentat Comitetului pentru Drepturile Copilului, la Geneva, în cadrul Zilei Discuțiilor Generale din 27 septembrie 2018. Un copil din Moldova a făcut parte din Comitetul Consultativ al Copiilor, contribuind la pregătirea acestui eveniment global (concept, agendă etc.) și participând la Ziua Discuțiilor Generale.

7 În contextul Zilei Discuțiilor Generale din 2018, CIDDC a facilitat un atelier de consultare a opiniei copiilor susținuți de organizații membre ale Alianței ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei (APSCF). În cadrul atelierului, copiii au stabilit mesajele pe care s-a bazat campania online a APSCF de sensibilizare privind protecția și împuternicirea copiilor apărători ai drepturilor omului.

16
FETE

25
COPII

9
BĂIEȚI

8 Un raport asupra implementării de către Republica Moldova a Convenției de la Lanzarote a fost pregătit de către 20 de fete și 3 băieți din diferite zone ale țării, cu vârste cuprinse între 13 și 17 ani, cu accentul pe protecția copiilor împotriva abuzului și exploatării sexuale în mediul online. Raportul a fost prezentat MECC și expediat Comitetului de la Lanzarote. Îngrijorările copiilor au fost legate în special de insuficiența sau uneori chiar de lipsa totală a educației privind prevenirea riscurilor de exploatare și abuz în mediul online, a campaniilor de sensibilizare a părinților și adolescenților și de lipsa unui mecanism funcțional de raportare. Copiii au sugerat că acest subiect ar trebui să fie parte a curriculumului școlar, iar cadrele didactice să-și dezvolte/consolideze capacitățile în prevenirea și combaterea acestui tip de abuz.

9 În total, în 2018, **1053 elevi** membri și nemembri ai Consiliilor Elevilor (CE) din **instituții de învățământ general** (raioanele Anenii Noi, Ștefan Vodă, Călărași și Telenești) și aprox. **409 elevi** membri ai CE din **21 de instituții din ÎPT** au participat la ateliere de formare având ca scop îmbunătățirea funcționării CE. În afară de copii, CIDDC a dezvoltat capacitățile a **90 de profesori-coordonatori** ai CE (83 de femei, 7 bărbați) din învățământul general de a oferi suportul necesar activității CE și a **178 de profesori**, maiștri și pedagogi sociali din **7 instituții** din ÎPT. Subiectele principale au fost clarificarea rolului și funcțiilor CE, metode de lucru participative și rolul membrilor CE și al coordonatorilor adulți.

Învățământ General

1053 ELEVII

90 PROFESORI

Învățământ Profesional Tehnic (ÎPT)

409 ELEVII

79 PROFESORI

CONSILIUL
ELEVILOR

10 O nouă oportunitate de consolidare a drepturilor copilului, inclusiv a dreptului la participare, o constituie **curriculumul reconceptualizat** la disciplina Educație pentru societate. CIDDC a luat parte la elaborarea curriculumului și a pledat pentru includerea subiectelor legate în mod explicit de participarea copilului, ca monitorizarea și pledoaria pentru drepturile copilului, CE, participarea la elaborarea politicilor instituției de învățământ etc. La solicitarea MECC, CIDDC a contribuit la dezvoltarea capacităților a **199 de profesori de Educație pentru societate** de aplicare a noului curriculum. Optzeci de profesori de educație civică/peu societate au participat la Conferința națională anuală „Repere metodologice de organizare a procesului educațional la disciplinele Educație civică și Educație pentru societate în anul școlar 2018-2019”.

PROTECȚIA COPILULUI

În 2018, CIDDC a contribuit la:

Consolidarea competențelor a **496 de cadre** manageriale, didactice și nondidactice din ÎPT de protecție a copiilor față de violență.

Consolidarea competențelor parentale a **127 profesioniști** din raioanele Ialoveni și Călărași:

- 38** educatori de grădiniță
- 62** învățători din ciclul primar
- 27** profesori din ciclul gimnazial

Consolidarea capacităților a **11 ONG-uri** de protecție a copiilor față de orice formă de violență, prin activități de formare și asistență tehnică în elaborarea și implementarea politicilor organizaționale de protecție a copilului.

Consolidarea capacităților a **23 de asistenți sociali** în asistarea tinerelor familii și formarea competențelor sociale la tineri prin abordare interdisciplinară, din raioanele:

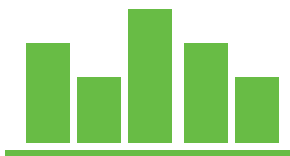
Anenii Noi	Orhei
Cantemir	Leova
Dubăsari,	Sângerei
Hâncești	Ștefan Vodă
Ialoveni	

Consolidarea capacităților a **236 de educatori** de grădiniță de a identifica și a raporta cazurile de violență împotriva copiilor. Dintre aceștia, **136 de educatori** au participat la 1 seminar științifico-practic „Rolul educatorului în procesul de identificare, referire, evaluare, asistență și monitorizare a copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului”, organizat în colaborare cu Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” și Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC);

Dezvoltarea capacităților a **829 profesori** de Dezvoltare personală, de aplicare a noului curriculum din raioanele:

- ✓ Anenii Noi
- ✓ Ștefan Vodă
- ✓ Telenești
- ✓ Sângerei
- ✓ Călărași

Consolidarea competențelor parentale a **158 părinți** din raioanele Ștefan Vodă și Anenii Noi.

Asistența în continuarea studiilor profesionale și dezvoltarea abilităților de viață independentă a **11 tineri** din grupuri social vulnerabile.

Consolidarea competențelor a **62 de directori** ai instituțiilor de învățământ primar și secundar general, a 80 de directori adjuncți pentru instruire și a 80 de directori adjuncți pentru educație din raioanele Ștefan Vodă și Anenii Noi de implementare a Standardelor de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului;

Consolidarea competențelor a **71 de directori** de grădinițe cu privire la susținerea implementării **Standardelor profesionale naționale** pentru cadrele didactice din instituțiile de educație timpurie.

Dezvoltarea capacităților a **424 cadre didactice** de aplicare a programelor interactive de prevenire a violenței față de copil „Provocările lui Dragoș” și „Fir de Nisip” din **9 raioane și un municipiu**:

- ✓ Drochia
- ✓ Cahul
- ✓ Taraclia
- ✓ Fălești
- ✓ Cimișlia
- ✓ Rezina
- ✓ Anenii Noi
- ✓ Ocnița
- ✓ Ștefan Vodă
- ✓ mun. Chișinău

FINANȚATOR	PROIECT	OBIECTIVELE PROIECTULUI
Save the Children International	Suport instituțional pentru implementarea Strategiei CIDDC pentru anii 2017-2021	<ol style="list-style-type: none"> 1. Copiii sunt protejați de un sistem receptiv de protecție a copilului, susținut de o legislație puternică. 2. Sunt instituite structuri și mecanisme de implementare a drepturilor copilului și autoritățile țin cont de opiniile organizațiilor societății civile și ale copiilor.
OAK Foundation, în parteneriat cu CNPAC	Protecția copiilor împotriva abuzului, neglijării, exploatării și traficului printr-un sistem consolidat și funcțional	<ol style="list-style-type: none"> 1. Consolidarea sistemului de protecție a copilului la nivel național și local prin implementare eficientă și monitorizare a implementării mecanismului intersectorial de cooperare, aprobat prin HG nr. 270 din 8 aprilie 2014. 2. Sporirea capacităților specialiștilor, părinților, membrilor comunității, inclusiv copiii, în prevenirea, recunoașterea și raportarea cazurilor de violență. Crearea serviciului specializat pentru copiii victime ale abuzului. 3. Consolidarea capacităților organizaționale ale CNPAC și CIDDC, astfel încât acestea să devină organizații resursă în domeniul drepturilor copiilor și să aibă capacități în promovarea schimbărilor sociale durabile.
Asociația Educație pentru Dezvoltare (AED)/Liechtenstein Development Service (LED)	CONSEPT – Consolidarea Sistemului de Învățământ Profesional Tehnic din Moldova	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asigurarea funcționalității și facilitarea Consiliului Național al Elevilor din Învățământul Profesional Tehnic (CNE ÎPT). 2. Promovarea și susținerea participării copiilor la luarea deciziilor în cadrul instituțiilor din ÎPT. 3. Instituții din ÎPT mai prietenoase copiilor/tinerilor.

FINANȚATOR	PROIECT	OBIECTIVELE PROIECTULUI
ERIKS Development Partner	Școli inovatoare, nediscriminatorii, sigure, participative, incluzive, respectuoase și eficiente	<p>1. Instituțiile de învățământ au capacități consolidate de aplicare a Standardelor de calitate din perspectiva școlii prietenoase copilului în mediul, procesele și practicile școlare.</p> <p>2. Copiii din raioanele Ștefan Vodă și Anenii Noi au capacități îmbunătățite de monitorizare a drepturilor lor, de pledoarie pentru respectarea acestora și de participare la procesul decizional la nivel de clasă, școală, comunitate, raion.</p>
Kids First Fund	Prevenirea și combaterea violenței față de copii	Dezvoltarea capacităților de prevenire și combatere a violenței față de copii ale profesioniștilor din sectorul educație.
Caritas Viena	Proiectul regional DARE	Suport în elaborarea și implementarea politicii de protecție a copilului a partenerilor Caritas Viena – 3 ONG-uri din Moldova, 4 din România, 4 din Ucraina.
Soroptimist Internațional, Uniunea Soroptimistelor din Norvegia	Educație pentru viitor	<p>1. Asistarea financiară a tinerilor din grupurile social vulnerabile în continuarea studiilor profesionale.</p> <p>2. Facilitarea integrării sociale a tinerilor prin dezvoltarea abilităților de viață independentă.</p> <p>3. Dezvoltarea capacităților profesioniștilor din Direcțiile de Asistență Socială și Protecție a Familiei în lucru cu copii/tineri aflați în situații de risc.</p>

PARTENERI:

- Ministerul Educației, Culturii și Cercetării (MECC);
- Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”;
- Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică (CRAP);
- OLSDÎ din raioanele Anenii Noi, Ștefan Vodă, Ialoveni, Călărași, Telenești, Sângerei;
- Liceul „Mihai Eminescu”, Anenii Noi; Liceul „Ion Creangă”, Hârbovăț, r. Anenii Noi; Gimnaziul „Ion Creangă”, Ermoclia, r. Ștefan Vodă; Gimnaziul „Ion Creangă”, Copceac, r. Ștefan Vodă; Liceul Teoretic Țibirica, r. Călărași;
- Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC);
- Alianța ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei (APSCF).

DONATORI:

RAPORT FINANCIAR CIDDC 01/01/18-31/12/18

Balanța de deschidere la 1 ianuarie

Nr.	Instituția finanțatoare	Balanța de deschidere EURO	Balanța de deschidere MDL
1	Save the Children International	0.00	0.00
2	Caritas Viena	0.00	0.00
3	Asociația Obștească "AED"	0.00	0.00
4	Oak Foundation/ Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC)	2,757.60	58,447.81
5	Pestalozzi Children's Foundation	0.00	0.00
6	Kids First Fund	9,260.85	189,183.32
7	Soroptimist International	5,051.74	104,851.92
8	ERIKS Development Partner	0.00	0.00
9	Guido Feger Foundation	17,204.92	367,382.49
10	Liechtenstein Development Service	0.00	0.00
11	Asociația Obștească "Ograda Noastră"	3,964.00	87,336.70
12	UNESCO	3,579.87	76,972.24
13	Ministerul Finanțelor - Trezoreria de Stat	144.85	3,265.15
	TOTAL	41,963.83	887,439.63

Venituri din granturi și contracte de servicii în perioada 01/01/18-31/12/18

Nr.	Instituția finanțatoare	Contribuție în EURO	Contribuție MDL
1	Save the Children International	82,039.90	1,607,492.39
2	Caritas Viena	11,922.24	241,895.51
3	Asociația Obștească "AED"	41,485.00	848,175.01
4	Oak Foundation/ Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC)	17,153.79	356,637.61
5	Pestalozzi Children's Foundation	1,011.42	20,000.00
6	Kids First Fund	13,054.48	246,802.84
7	Soroptimist International	12,748.08	250,252.94
8	ERIKS Development Partner	44,446.77	869,404.43
9	Guido Feger Foundation	18,618.00	371,622.87
10	Liechtenstein Development Service	2,782.46	54,600.00
11	Asociația Obștească "Ograda Noastră"	0.00	0.00
12	UNESCO	0.00	0.00
13	Ministerul Finanțelor - Trezoreria de Stat	18.41	360.24
	TOTAL	245,280.55	4,867,243.84

Balanța de închidere la 31 decembrie

Nr.	Instituția finanțatoare	Balanța de deschidere EURO	Balanța de deschidere MDL
1	Save the Children International	0.00	0.00
2	Caritas Viena	5,317.87	106,736.42
3	Asociația Obștească "AED"	0.00	0.00
4	Oak Foundation/ Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC)	0.00	0.00
5	Pestalozzi Children's Foundation	1,011.42	20,000.00
6	Kids First Fund	10,009.55	189,236.55
7	Soroptimist International	1,204.24	23,438.07
8	ERIKS Development Partner	1,031.47	20,139.73
9	Guido Feger Foundation	22,111.42	444,846.31
10	Liechtenstein Development Service	2,782.46	54,600.00
11	Asociația Obștească "Ograda Noastră"	3,949.14	87,009.23
12	UNESCO	0.00	0.00
13	Ministerul Finanțelor - Trezoreria de Stat	163.26	3,625.39
	TOTAL	47,580.83	949,631.70

Programe	Activități	T1	T2	T3	T4	Comentarii
Protecția copilului față de toate formele de violență	Dezvoltarea capacităților personalului școlii	X	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> ● Parenting, raioanele Ialoveni și Călărași; ● Dezvoltare personală în raioanele Ștefan Vodă, Anenii Noi, Telenești, Sângerei, Călărași; ● Dezvoltare personală în IPT (5 școli); ● Metode și tehnici de prevenire a abuzului față de copii în raioanele Rezina, Taraclia, Drochia, Ocnița, Fălești, Cahul, Cimișlia, Anenii Noi, Ștefan Vodă și în Chișinău.
	Asistența autorităților centrale și locale în implementarea mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului	X	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> ● Asistența coordonatorilor ANET din OLSDÎ; ● Suport în elaborarea și revizuirea actelor normative; ● Elaborarea de instrumente de monitorizare și evaluare; ● Revizuirea curriculei pentru formarea inițială și continuă a profesioniștilor, în colaborare cu UPS „Ion Creangă”; ● Grupuri de lucru permanente și temporare – Comisia municipală pentru protecția copilului aflat în dificultate (Chișinău), Consiliul Consultativ pentru Adopții și Grupul de lucru privind studiul „Sănătatea Mea”; ● Asistență în colectarea și procesarea datelor.
	Dezvoltarea capacităților altor organizații neguvernamentale	X				<ul style="list-style-type: none"> ● Elaborarea Politicii de Protecție a Copilului a organizațiilor partenere ale Caritas Viena din România, Moldova și Ucraina.

Programe	Activități	T1	T2	T3	T4	Comentarii
	Informarea și sensibilizarea publicului larg referitor la fenomenul violenței față de copii și metodele de educare pozitivă	X	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Pagina web a CIDDC, pagina de Facebook a CIDDC și pagina de Facebook „Vreau sa fiu părinte bun”; • Elaborarea și difuzarea materialelor.
	Suport pentru adolescenți aflați în dificultate	X	X	X		<ul style="list-style-type: none"> • Asistență psihoemoțională și socială pentru 11 adolescenți.
Participarea copilului în luarea deciziilor	Dezvoltarea competențelor elevilor de participare la procesele de luare a deciziilor în sistemul educațional	X	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Membri ai Consiliilor Elevilor, alți elevi și profesorii coordonatori ai CE din raioanele Ștefan Vodă, Anenii Noi, Călărași, Telenești; • Membri ai Consiliilor Elevilor, alți elevi și profesorii coordonatori ai CE din ÎPT (5 școli); • CNE ÎPT.
	Dezvoltarea competențelor elevilor de monitorizare a respectării drepturilor lor și de raportare titularilor de obligații	X	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Facilitarea grupului de adolescenți (Platforma Copiilor).
	Asistența autorităților centrale și locale din sectorul educație în dezvoltarea mecanismelor/procedurilor de luare în considerare a opiniei elevilor	X	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Mecanism de răspuns la opinia CNE ÎPT; • Suport în elaborarea și revizuirea actelor normative și a resurselor metodologice; • Elaborarea instrumentelor de monitorizare și evaluare.

Programe	Activități	T1	T2	T3	T4	Comentarii
	Informarea și sensibilizarea publicului larg referitor la importanța participării copiilor în procesele de luare a deciziilor	X	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Pagina web a CIDDC, pagina web a Platformei Copiilor, pagina de Facebook a CIDDC și pagina de Facebook a Platformei Copiilor; • Elaborarea și difuzarea materialelor.
Educație pentru drepturile omului (EDO)	Dezvoltarea capacităților personalului școlii și ale elevilor	X	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Formarea profesorilor de Educație pentru Societate în raioanele Telenești, Anenii Noi, Ștefan Vodă și în ÎPT (5 școli); • Turnamente raionale DO/DC în Ștefan Vodă și Anenii Noi; • Turnament republican DO/DC.
	Asistența OLSDÍ și a instituțiilor de învățământ în aplicarea Standardelor de calitate a Școlii Prietenoase Copiilor (ȘPC)	X	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Abordarea holistică a școlii (3 școli din raionul Anenii Noi, 2 școli din raionul Ștefan Vodă, Liceul Țibirica, 5 școli din ÎPT).
	Informarea și sensibilizarea publicului larg referitor la importanța EDO	X	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Pagina web a CIDDC, pagina de Facebook a CIDDC; • Diseminarea bunelor practici.

Adresa: Str. Eugen Coca, 15, Chişinău,
Republica Moldova, MD-2008

Tel./Fax: (+373 22) 747813, 716598, 744600
Email: ciddc@yahoo.com

www.drepturilecopilului.md
www.monitor.drepturilecopilului.md

www.facebook.com/ciddc/
www.facebook.com/practicipozitive/